

คู่มือการปฏิบัติงานการสรุป ประมวล และวิเคราะห์ข่าวจากการนำเสนอของสื่อมวลชน

กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล
สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

คำนำ

กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล สำนักโฆษก มีภารกิจหลักในการสรุป ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนทุกแขนง รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล รวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่อาจสร้างความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน หรือประเด็นข่าวเชิงบวก และทำข้อเสนอแนะแนวทางการชี้แจงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงและมีความเข้าใจที่ถูกต้องผ่านสื่อมวลชน พร้อมติดตามตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร เพื่อรายงานสถานการณ์ข่าวและประเมินท่าทีของสื่อมวลชนที่มีนัยสำคัญเสนอผู้บริหารของรัฐบาลรับทราบทันสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังมีภารกิจอีกประการหนึ่ง คือการกำหนดประเด็นข่าวสำคัญเพื่อให้ส่วนราชการชี้แจงทันต่อสถานการณ์ และวิเคราะห์ สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้การสรุป ประมวล และวิเคราะห์ข่าว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นหรือส่วนสุดท้ายของการประเมินผลการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจัดทำคู่มือ “กระบวนการสรุป ประมวล และวิเคราะห์ข่าว” ขึ้น เพื่อให้บุคลากรภายในหรือบุคลากรใหม่ของกลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล นำไปศึกษาแนวทางการปฏิบัติราชการอย่างมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี ให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ ๑) สร้างการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล หรือภารกิจนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ ๓) เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนายกรัฐมนตรี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ ๔) สื่อสารวิสัยทัศน์การบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีสู่ประชาชน

กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล สำนักโฆษก
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

- **ภารกิจของกลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล สำนักโฆษก**

๑. งานสรุปและวิเคราะห์ข่าวสำคัญประจำวัน คือ การสรุป วิเคราะห์ และประมวลข่าว รวมทั้ง การแสดงความคิดเห็นในเชิงวิชาการและการวิพากษ์วิจารณ์ตามทัศนะของคอลัมนิสต์ต่าง ๆ จากการนำเสนอของสื่อมวลชนทุกแขนง รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ทั้งมุมมองเชิงบวก เชิงลบและข้อเสนอแนะอย่างกระชับ เข้าใจง่ายและครอบคลุม พร้อมให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หรือบริหารประเด็นข่าวนั้น ๆ โดยมีผลผลิต คือ “สรุปประเด็นข่าวสำคัญประจำวัน” เพื่อ กราบเรียน นายกรัฐมนตรี เรียน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี คณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารระดับสูงของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผ่านช่องทาง Application Line หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และเอกสาร

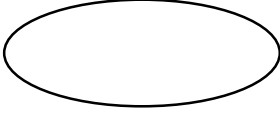
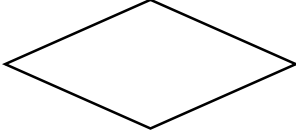
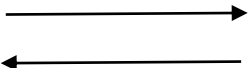
๒. งานกำหนดประเด็นให้ส่วนราชการชี้แจงที่ทันต่อสถานการณ์ คือ การสรุป วิเคราะห์ และ ประมวลภาพรวมการเสนอข่าว การแสดงความคิดเห็นของคอลัมนิสต์จากหนังสือพิมพ์และสื่อสังคมออนไลน์ โดยเน้นประเด็นข่าวนโยบายรัฐบาลที่สื่อมวลชน สังคมและประชาชนให้ความสนใจมาก ซึ่งหากไม่ชี้แจงหรือ สื่อสารข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะส่งผลเชิงลบต่อรัฐบาล หรือประเด็นข่าวที่ควรขยายผลสร้างความรับรู้ความเข้าใจ แก่ประชาชน โดยดำเนินการสรุปสาระสำคัญแจ้งให้ส่วนราชการชี้แจง และนำคำชี้แจงดังกล่าวมาขยายผลสร้างความรับรู้ในช่องทางของสำนักโฆษกต่อไป

๓. งานติดตามตรวจสอบข่าว คือ การติดตาม ตรวจสอบการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนจากเว็บไซต์ สำนักข่าว เว็บเพจ ทวิตเตอร์ นักวิชาการ นักการเมือง นักกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการแชร์ข้อความ ในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเฝ้าระวังการนำเสนอข่าวที่บิดเบือน หรือคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง โดยเฉพาะข่าวนโยบายหรือโครงการสำคัญของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ข้อมูลการสื่อสารของคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ทิศทางการขยายประเด็นข่าวนั้น ๆ ทั้งในเชิงบวกและลบ เพื่อรายงานและเสนอแนวทางการสื่อสารสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนให้คณะ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้บริหารสำนักโฆษก ผ่านช่องทาง Application Line เพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในการวางแผนสื่อสารข้อเท็จจริงหรือตอบโต้ทางการเมืองอย่างทันท่วงที

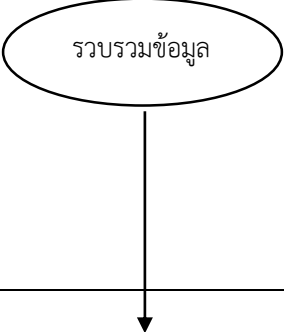
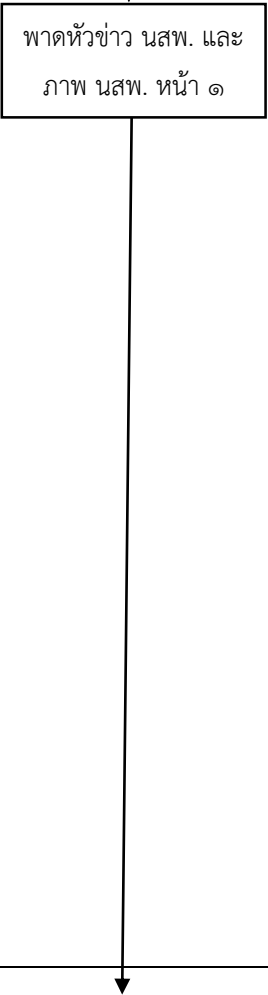
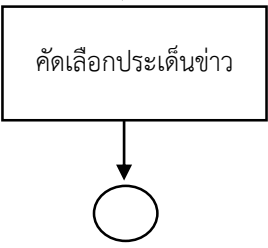
๔. งานฐานข้อมูลข่าว คือ การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่ผ่านการสรุปและวิเคราะห์ข่าวสำคัญประจำวัน รวมถึงการชี้แจงประเด็นสำคัญของส่วนราชการ หรือผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลที่ปรากฏผ่าน สื่อมวลชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการสืบค้นข่าว ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประมวลลำดับข่าวสำคัญรายงานผู้บริหารของรัฐบาลได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ กลุ่มวิเคราะห์ข่าวและฐานข้อมูล คัดเลือก “กระบวนการสรุปและวิเคราะห์ข่าวสำคัญประจำวัน” มาจัดทำคู่มือในเบื้องต้น เนื่องจากกระบวนการดังกล่าว ถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ ภารกิจอื่น ๆ

● คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	คำอธิบาย
	จุดเริ่มต้น หรือจุดสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	ขั้นตอนการตัดสินใจ
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน / กระบวนการ
	เอกสาร / รายงาน
	การแสดงความสัมพันธ์ของการทำงาน ในระบบงานหรือลำดับงาน

● รายละเอียดวิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction)

กระบวนการงานสรุปและวิเคราะห์ข่าวสำคัญประจำวัน					
ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑		- รวบรวมข้อมูลจากสื่อ นสพ. ๙ ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ มติชน เดลินิวส์ ไทยโพสต์ ข่าวสด แนวหน้า สยามรัฐ ผู้จัดการรายวัน และกรุงเทพธุรกิจ	๑๐ นาที	รวบรวม นสพ. ครบถ้วน (๑๐ ฉบับ) (ไม่เกินเวลา ๐๗.๐๐ น.)	จนท.กврฐ.
๒		- จัดทำพาดหัวข่าว โดยรวบรวมประเด็นพาดหัวจาก นสพ. ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ทั้งนี้ หากเป็นประเด็นสังคมทั่วไป ไม่ได้มีนัยสำคัญ หรือส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง จะไม่นำมารวมไว้ในชิ้นงาน - จัดหมวดหมู่เป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง - จัดลำดับความสำคัญของข่าว โดยเรียงพาดหัวข่าวตัวหนาอยู่บนสุดของประเด็นนั้น ๆ และจัดลำดับตามตัวอักษรอีกครั้ง - ถ่ายภาพข่าว นสพ. หน้า ๑ จำนวน ๑๐ ฉบับ (รวม BANGKOK POST)	๓๐ นาที	พาดหัวข่าว เรียบร้อย ไม่มีแก้ไข (ไม่เกินเวลา ๐๗.๓๐ น.)	จนท.กврฐ.
๓		- คัดเลือกประเด็นข่าวสำคัญ โดยพิจารณาลำดับความสำคัญของข่าว และเลือกให้ครอบคลุมทุกมิติ	๕ นาที	คัดเลือก ประเด็นสำคัญ สอดคล้องกับ กระแสสังคม และการสื่อสารประจำวัน	ผอ.กврฐ.

กระบวนการงานสรุปและวิเคราะห์ข่าวสำคัญประจำวัน					
ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	มาตรฐานงาน	ผู้รับผิดชอบ
๔	<pre> graph TD Start(()) --> Summarize[สรุปประเด็นข่าวเข้า] Summarize --> Check{ตรวจสอบ} Check --> Issue[แก้ไข / เพิ่มเติม] Issue --> Summarize Check --> Approve[เห็นชอบ] Approve --> Draft[จัดทำเอกสาร] </pre>	- สรุปเนื้อหาข่าวตามประเด็นที่ปรากฏในพาดหัวข่าว - สรุปความคิดเห็นคอลัมน์นิสต์ และสื่อสังคมออนไลน์ (อัปเดตโซเชียลมีเดียของวานนี้) - วิเคราะห์ทิศทาง แนวโน้ม การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน พร้อมจัดทำข้อสังเกตประกอบ แนวทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์	๔๐ นาที	สรุปเนื้อหาข่าว ความคิดเห็น คอลัมน์นิสต์ และ สื่อสังคม ออนไลน์กระชับ เข้าใจง่าย ถูกต้อง	จนท.กฐ.
๕	<pre> graph TD Summarize[สรุปประเด็นข่าวเข้า] --> Check{ตรวจสอบ} Check --> Issue[แก้ไข / เพิ่มเติม] Issue --> Summarize Check --> Approve[เห็นชอบ] </pre>	- พิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องของสรุปข่าวสำคัญประจำวัน - แก้ไข เพิ่มเติมข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกต	๑๐ นาที	มีข้อเสนอแนะ หรือข้อสังเกตที่ สอดคล้องกับ สถานการณ์ข่าว	ผอ.กฐ.
๖	<pre> graph TD Approve[เห็นชอบ] --> Draft[จัดทำเอกสาร] </pre>	- จัดทำเอกสารสรุปข่าวสำคัญประจำวัน - กราบเรียน นายกรัฐมนตรี และเรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี - จัดทำไฟล์ PDF เพื่อส่งให้ผู้บริหารผ่าน Application Line	๕ นาที	จัดส่งเอกสาร ทุกประเภท (ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.)	จนท.กฐ.
๗	<pre> graph TD Draft[จัดทำเอกสาร] --> Collect[จัดเก็บข้อมูลข่าวสำคัญ] </pre>	- จัดเก็บสรุปข่าวสำคัญประจำวันบนเว็บไซต์ฐานข้อมูลสำนักโฆษก https:// newsanalysis.thaigov.go.th - จัดเก็บข้อมูลข่าวสำคัญ โดยเรียงเรียงเป็นประเด็นต่อเนื่อง เพื่อใช้ประโยชน์ในการประมวลลำดับเหตุการณ์ในอนาคต	๕ นาที	จัดเก็บข้อมูล เรียบร้อย เป็น ระบบ สืบค้นง่าย	จนท.กฐ.
๘	<pre> graph TD Collect[จัดเก็บข้อมูลข่าวสำคัญ] --> DB([มีฐานข้อมูลข่าว]) </pre>	- สิ้นสุดกระบวนการสรุปประเด็นข่าวสำคัญประจำวัน	-	-	-
รวมระยะเวลาการดำเนินการ : ประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที					